

Malarz-tapeciarz

713101

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Celem pracy malarza - tapeciarza jest wykonanie pokrycia powierzchni różnego rodzaju farbami, lakierami, emulsjami lub tapetami. Powierzchnie te, to przeważnie pomieszczenia budynków mieszkalnych, przemysłowych oraz wnętrza różnych budynków użyteczności publicznej. Ponadto efektem pracy malarza - tapeciarza jest pomalowana stolarka budowlana, instalacje i urządzenia sanitarne, kraty, balustrady i ogrodzenia.

W codziennej pracy malarz - tapeciarz posługuje się wiedzą specjalistyczną w zakresie organizacji pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy, znajomości rodzajów materiałów budowlanych (cementów, wapna, gipsu, kruszyw itp.) i malarskich oraz doboru odpowiednich narzędzi i sprzętu ręcznego i mechanicznego. Podstawowe materiały malarskie, które wykorzystuje malarz - tapeciarz na co dzień w swej pracy to: pigmenty (zwane też barwnikami, które są drobno zmielonymi substancjami barwiącymi, nadającymi odpowiedni kolor), wypełniacze (inaczej obciążniki, które uzupełniają pigmenty, min. to: talk, kreda, gips), spoiwa (woda wapienna, warstwy klejów, oleje schnące, żywice, gumy, woski), rozpuszczalniki i rozcieńczalniki, farby budowlane (wapienne, klejowe, pokostowe, silikonowe, olejne, olejno - żywiczne, syntetyczne), lakiery, emalie i farby emulsyjne.

Przed przystąpieniem do wykonywania jakichkolwiek prac malarsko-tapeciarskich, zadaniem pracownika jest zapoznanie się z miejscem pracy i dokumentacją techniczną w celu ustalenia kolejności i zakresu robót. Na tym etapie musi on dokonać doboru odpowiedniej techniki pracy, przydatnych narzędzi i sprzętu oraz potrzebnych materiałów, stosownie do rodzaju, funkcji i charakteru danego pomieszczenia. Następnie niezwykle istotnym zadaniem jest przygotowanie podłoża, ponieważ z zasady jego praca zaczyna się od oczyszczania powierzchni. Warto również pamiętać, że od stanu podłoża zależy w dużej mierze końcowy efekt pracy. Wszelkie uszkodzenia, plamy, ubytki, dziury, miejsca zawilgocone, pęknięcia i odpryski należy zaznaczyć, a następnie usunąć. Przygotowana w ten sposób powierzchnia nadaje się do zagruntowania. Nierzadko konieczne jest także użycie różnego rodzaju zmywaczy, płynów, past do usuwania starych powłok malarskich oraz znajomość zasad szpachlowania i szlifowania zarówno tynków, jak i stolarki budowlanej.

Zasadniczym etapem pracy jest malowanie. Niezwykle istotna jest tu znajomość rodzajów i właściwości farb, sposobów ich przygotowywania według właściwej receptury oraz kolejności, zasad i technik nakładania (np. malowanie techniką wapienną, emulsyjną, klejową, kazeinową, olejną).

Tapetowanie - oprócz wprawy i zręczności - wymaga również uprzedniego starannego przygotowania podłoża, doboru odpowiedniego kleju do tapety (roślinne, syntetyczne) oraz umiejętności różnych technik naklejania gotowych arkuszy materiałów, specjalnie do tego celu przeznaczonych (tapety papierowe, winylowe, tekstylne, fototapety, mogą być płaskie lub mieć urozmaiconą fakturę, jednobarwne i kolorowe, zwykłe, wodoodporne i zmywalne itp.). Przed tapetowaniem ściany powlekane są zwykle

papierem podkładowym lub gazetowym. Do wygładzania powierzchni stosuje się plastyczne smary tynkarskie (szpachlówki i zaprawy). Poza tym używa się środków do neutralizacji podłoża, do usuwania plam z podłoży oraz pokrywania powłokami ochronnymi.

Obecnie coraz rzadziej jednak malarze-tapeciarze stosują tradycyjne metody tapetowania. Bardzo często korzysta się dziś z osiągnięć najnowszych technologii w tym zakresie. Do pokrywania powierzchni stosuje się tzw. tapetę natryskową, do nałożenia której używa się specjalnego pistoletu, z którego jest wydmuchiwana substancja o pożądanej strukturze.

Do zadań malarza-tapeciarza należy również wykańczanie pomalowanych powierzchni za pomocą nakrapiania i ozdabiania ornamentami, paskami i deseniami, wykonywanie malowania w remontowanych budynkach (usuwanie starych powłok malarskich, naprawa podłoża), malowanie techniką cieniowania imitacji gzymsów, wykonywanie napisów przy użyciu szablonów, wykańczanie powierzchni wytapetowanych paskami i listewkami, wykonywanie lamperii olejnych zwykłych i marmurkowych, malowanie antykorozyjne elementów i urządzeń metalowych.

Wśród podstawowych narzędzi i sprzętu do wykonywania robót malarsko-tapeciarskich wymienić należy: pędzle (okrągłe, stylowce, pierścieniowce, płaskie, krzywe, płaskowce itp.), szczotki, wałki malarskie, aparaty natryskowe ręczne i o napędzie silnikowym, rozpylacze malarskie, szpachle, sznury i piony malarskie, packi tynkarskie, miary, grzebienie i wałki do słojuwania, łopatki do farb, sita malarskie, maszyny do przecierania i mieszania farb (młynki), aparaty do mechanicznego czyszczenia (szlifowania), gąbki, wiertarki, szczotki do tapetowania, stół tapeciarski.

Rodzaj i zakres zadań malarza-tapeciarza w dużej mierze zależy od miejsca wykonywania pracy. Może on być urozmaicony bądź monotony. Natomiast jakość efektów jego pracy zależy przede wszystkim od doświadczenia, kwalifikacji zawodowych oraz od tego, jaki ma stosunek do wykonywanych przez siebie czynności.

Środowisko pracy

materiałne środowisko pracy

Typowe miejsca pracy malarza-tapeciarza są związane w większości przypadków z wykonywaniem robót we wnętrzach budynków. Jednakże czasami istnieje również konieczność naklejenia tapety lub nałożenia - odpornej na warunki atmosferyczne - farby na balkonie lub tarasie, bądź też pomalowanie balustrady czy ogrodzenia. W okresie zimowym pracuje w pomieszczeniach zamkniętych i ogrzewanych. Uciążliwość pracy w tym zawodzie polega na konieczności zajmowania długotrwałej pozycji stojącej z rękami uniesionymi do góry. Często praca odbywa się na wysokościach, na rusztowaniach lub drabinie. Ze względu na charakter robót (czyszczenie ścian, skrobanie, szlifowanie) występuje duże zanieczyszczenie powietrza pyłami oraz oparami z używanych do malowania farb, lakierów, rozpuszczalników itp. W tych warunkach niejednokrotnie konieczne jest zakładanie zabezpieczających masek ochronnych.

Specyfika pracy w tym zawodzie niesie zagrożenia zapadaniem na choroby skóry, pylice płuc, przewlekłe choroby oskrzeli, alergie oraz ze względu na sposób wykonywania pracy w wymuszonej pozycji - choroby narządów ruchu.

warunki społeczne

W zależności od miejsca zatrudnienia, praca malarza-tapeciarza może się odbywać samodzielnie lub w zespole przedstawicieli tego zawodu, szczególnie w trakcie realizacji większych inwestycji, bądź też w wielofunkcyjnej brygadzie remontowej. Praca malarza-tapeciarza jest bardzo blisko związana z pracą murarzy, tynkarzy, glazurników, posadzkarzy oraz stolarzy budowlanych. To zwykle tacy fachowcy stanowią ekipę specjalistów, dzięki której powstają różnego rodzaju budynki.

Jeśli pracuje w zespole, musi utrzymywać kontakty służbowe ze zwierzchnikami, kolegami z pracy, zlecniodawcami.

Ze względu na uciążliwość warunków, charakteru pracy i duży wysiłek fizyczny, w tym zawodzie nie zatrudnia się kobiet.

warunki organizacyjne

W większości godziny pracy malarza-tapeciarza są stałe. Pracuje on zwykle 6 – 9 godzin dziennie. Jednakże czas pracy bywa często uzależniony od rodzaju otrzymanego zlecenia. Czasami trzeba się także liczyć z koniecznością zaakceptowania pracy zmianowej, szczególnie w trakcie sezonowego nasilenia prac budowlanych czy remontowych.

Funkcje i zależności w hierarchii organizacyjnej zależą od rodzaju i wielkości firmy, w której malarz-tapeciarz pracuje. Może on pełnić funkcję zwierzchnika (np. brygadzysty) lub podwładnego. Jeśli podejmuje pracę na własny rachunek, tworząc jednoosobową firmę, ma szansę pracować bez żadnych zależności organizacyjnych.

W tym zawodzie przeważa zrutynizowany charakter pracy. Ze względu na możliwość otrzymywania zleceń poza stałym miejscem zamieszkania, należy brać pod uwagę konieczność wyjazdów. Specyfika pracy wymaga posiadania ubrania roboczego.

Wymagania psychologiczne

Kandydaci do pracy w tym zawodzie powinni reprezentować postawy uczciwości, odpowiedzialności oraz umiejętności pracy indywidualnej i zespołowej. W zakresie predyspozycji psychicznych muszą posiadać zdolności kojarzenia faktów i prawidłowego wnioskowania. Niezbędna jest również umiejętność koncentracji uwagi na tym, co się aktualnie wykonuje oraz posiadanie poczucia ładu, porządku i estetyki. W tym zawodzie konieczne jest przede wszystkim wyczucie plastyczne kolorów w zakresie ich wzajemnego oddziaływania na siebie i na otoczenie. Tak więc bardzo ważna jest umiejętność dobierania i komponowania kolorów do właściwości, rodzaju i przeznaczenia wnętrza. Kolory powinny współgrać z formą, konieczne jest więc posiadanie wyczucia dobrego smaku estetycznego. Niezwykle przydatne okazują się tu zainteresowania artystyczne, szczególnie w zakresie plastyki (malowania i rysowania), choć nie bez znaczenia jest także posiadanie wiedzy z zakresu techniki (konieczność używania różnego rodzaju narzędzi i sprzętu mechanicznego).

Przebudowa wnętrza i prace renowacyjne wymagają dużej zręczności. Tapetowanie również wymaga wprawy, cierpliwości i wytrwałości oraz dużych umiejętności praktycznych. Niezwykle znaczenie ma tu zręczność rąk i palców oraz dbałość o to, aby skomplikowane wzory były dopasowywane z milimetrową dokładnością. Ogromnie

ważna jest też spostrzegawczość, związana z koniecznością natychmiastowego usuwania wszelkich nieprawidłowości i wad wykonania oraz skrupulatność w wykonywaniu poszczególnych czynności.

Ze względu na warunki i charakter pracy, kandydata do zawodu powinna cechować duża wytrzymałość na długotrwały wysiłek fizyczny, gotowość do pracy w zmiennych warunkach środowiskowych oraz umiejętność wykonywania pracy w warunkach monotonnych (częsta konieczność wykonywania rutynowych, powtarzających się czynności).

Malarz-tapeciarz powinien więc odznaczać się zarówno dobrą kondycją fizyczną, wrażliwością na kolory, jak i twórczym podejściem do swojej pracy.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Ze względu na to, iż praca malarza-tapeciarza zaliczana jest do ciężkich prac fizycznych, kandydaci do tego zawodu powinni wyróżniać się dobrym stanem zdrowia oraz dużą sprawnością i wytrzymałością fizyczną. Ogólna kondycja fizyczna musi zapewnić sprawne poruszanie się po terenie budowy, długotrwałe przebywanie na rusztowaniach i drabinach oraz odporność na zmiany temperatury. W tym zawodzie szczególne znaczenie posiada więc sprawność układu kostno-stawowego, zmysłu równowagi, a także dobra koordynacja wzrokowo-ruchowa, wytrzymałość i odporność na zmęczenie, dobra sprawność rąk i palców dłoni oraz prawidłowe rozróżnianie barw.

Przeciwwskazania do wykonywania tego zawodu stanowią: wady wzroku nie dające się skorygować szklami optycznymi, daltonizm, płasawica (choroba cechująca się min. mimowolnymi nieregularnymi ruchami, zaburzeniami koordynacji dowolnych ruchów), brak widzenia obuocznego, uszkodzenia narządu słuchu, lęk przestrzeni, zawroty głowy, padaczka, zaburzenia równowagi, choroby skóry, kalectwo rąk i nóg, uszkodzenia i choroby kręgosłupa, reumatyzm stawów, choroby układu krążenia, astma, gruźlica.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Najbardziej powszechną drogą do zdobycia tego zawodu jest ukończenie zasadniczej szkoły budowlanej. Nauka trwa 3 lata. Absolwent otrzymuje świadectwo ukończenia szkoły zawodowej, które uprawnia do kontynuowania nauki w technikum po szkole zasadniczej oraz tytuł zawodowy robotnika wykwalifikowanego. W trakcie kształcenia ogromne znaczenie posiada odbywanie praktycznej nauki zawodu. Miejscem praktycznej nauki zawodu mogą być Centra Kształcenia Praktycznego, będące jednocześnie placówkami usługowymi, wykonującymi zlecenia w zakresie różnorodnych prac budowlanych. Instytucje te posiadają kadre specjalistów uprawnionych do kształcenia przyszłych fachowców w danej specjalności.

Można także zdobywać ten zawód drogą pracownika młodocianego.

Bardzo popularne są również pozaszkolne formy kształcenia w tym zawodzie. Osoby, które posiadają wykształcenie gimnazjalne, mogą zdobyć wiedzę na kursach organizowanych przez instytucje szkoleniowe. Najbardziej doświadczoną organizacją oświatową są Zakłady Doskonalenia Zawodowego, wyspecjalizowane w kursach przygotowujących do egzaminu na tytuł robotnika wykwalifikowanego, czeladnika i mistrza oraz kursach przyuczających i doskonalących w zawodzie.

Niejednokrotnie można spotkać się z opinią, że prace malarskie czy tapeciarskie wykonuje amatorsko wiele osób i nie potrzeba tu specjalnego przygotowania zawodowego. Jednakże, gdyby ci amatorzy opowiedzieli swoje przygody, okazałoby się, że te zapewnienia szybko tracą swoje uzasadnienie.

Obecny rynek pracy dyktuje ostre kryteria doboru. Od kandydatów do pracy wymaga się doświadczenia zawodowego, fachowości, dyspozycyjności, umiejętności posługiwania się różnymi technikami i metodami pracy, oraz znajomości najnowszych technologii, nowoczesnego sprzętu i narzędzi malarskich, aby zaspokoić potrzeby nawet najbardziej wymagających zlecniodawców.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

W warunkach gospodarki rynkowej coraz większą popularność – wśród sposobów rozwiązywania sytuacji zawodowej – zyskuje samozatrudnienie. Prowadzenie działalności gospodarczej na własny rachunek stanowi w pewnym sensie rodzaj awansu zawodowego. Wymaga to z pewnością wysokiej samodyscypliny, dużej determinacji i ogromnej motywacji, tym bardziej, że przynajmniej na początku ważny jest sposób zaistnienia na rynku, przyciągnięcie klienta, przekonanie go do atrakcyjności i fachowości oferowanych usług, zdobycie jego zaufania, czyli wyrobienie tzw. renomy.

Formalną drogą awansu zawodowego malarza-tapeciarza jest ubieganie się o tytuł czeladnika lub mistrza w zawodzie.

W zależności od wielkości i rodzaju firmy można pełnić rolę zwierzchnika (np. kierownika, brygadzysty).

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Podstawowym warunkiem podjęcia pracy w tym zawodzie – oprócz posiadania kwalifikacji zawodowych - jest dobry ogólny stan zdrowia. Górna granica wieku wynosi 50 lat.

Jednakże preferencje pracodawców na obecnym rynku pracy znacznie odbiegają od przyjętych standardów. W trakcie postępowania kwalifikacyjnego, niejednokrotnie pracodawcy zwracają szczególną uwagę właśnie na wiek kandydata do pracy. Nierzadko jednak okazuje się, że staż pracy i doświadczenie zawodowe w tej branży jest dużo cenniejsze niż chęci i motywacja młodego zespołu.

Możliwości zatrudnienia

Malarze-tapeciarze zatrudniani są zwykle w przedsiębiorstwach budowlanych prowadzących inwestycje, w firmach remontowo-budowlanych, w spółdzielniach mieszkaniowych, w rzemiośle i zakładach usługowych. Mogą więc znaleźć swe miejsce na budowach obiektów przemysłowych, osiedli mieszkaniowych, obiektów użyteczności publicznej (szkół, sklepów, kościołów), przy konserwacji budynków i mieszkań użytkowych, przy remontach starych budynków niezamieszkałych oraz przy odbudowie zabytków.

Jednak nie wszyscy przedstawiciele tego zawodu podejmują pracę robotnika. Czasami zdarza się, że młodzi ludzie zdobywają dodatkowe kwalifikacje w handlu i pracują jako

ekspedienci w sklepach lub jako przedstawiciele handlowi produktów budowlano-malarskich czy usług.

Zawody pokrewne

- tynkarz
- murarz
- glazurnik
- posadzkarz
- malarz budowlany
- technik budownictwa
- robotnik rozbiórki budowli

Polecana literatura

Malowanie mieszkania

ARKADY 1996

Julian Cassell

Peter Parham

Tłumaczył z j. ang. Andrzej Machalski

Roboty malarskie

Zbigniew Wolski

Wyd. IV, 2000 r.